

terminologia techniczna

2 Sheets—Sheet 2

No. 567,158. Patented Sept. 8, 1896.

Podstawowe pojęcia i definicje występujące w dokumentach normatywnych i przepisach państwowych

terminologia techniczna

2 Sheets—Sheet 2

No. 567,158. Patented Sept. 8, 1896.

Fartuch (*apron*) Pionowa gładka część, wystająca w dół z progu przystanku lub wejścia do kabiny.

Powierzchnia użytkowa kabiny (*available car area*) Powierzchnia kabiny, mierzona na wysokości 1 m powyżej poziomu podłogi, bez uwzględnienia poręczy, dostępna dla pasażerów lub towarów podczas pracy dźwigu.

Masa równoważąca (*balancing weight*) Masa powodująca oszczędność energii dzięki wyrównoważeniu całości lub części masy kabiny.

Zderzak (*buffer*) Podatne urządzenie zatrzymujące usytuowane na końcu trasy przejazdu dźwigu, zawierające środki hamowania w postaci cieczy lub sprężyn (lub inne podobne środki).

Kabina (*car*) Część dźwigu przewożąca pasażerów i/lub inne ładunki.

Przeciwwaga (*counterweight*) Masa zapewniająca sprzężenie ciernie.

Obwód bezpieczeństwa (*electric safety chain*) Całość elektrycznych urządzeń bezpieczeństwa połączonych szeregowo.

terminologia techniczna

2 Sheets—Sheet 2

No. 567,158. Patented Sept. 8, 1896.

Dźwig towarowy (*goods passenger lift*) Dźwig przeznaczony głównie do transportu ładunków, którym zazwyczaj towarzyszą osoby.

Prowadnice (*guide rails*) Sztywne elementy zapewniające prowadzenie kabiny, przeciwwagi lub masy równoważącej.

Nadszybie (*headroom*) Część szybu między najwyższym przystankiem obsługiwanym przez kabinę i stropem szybu.

Chwytnacz blokujący (*instantaneous safety gear*) Chwytnacz, w którym pełne zablokowanie na prowadnicach następuje prawie natychmiast.

Chwytnacz blokujący z tłumieniem (*instantaneous safety gear with buffered effect*) Chwytnacz, w którym pełne zablokowanie na prowadnicach następuje prawie natychmiast, ale reakcje oddziałujące na kabinę, przeciwwagę lub masę równoważącą są ograniczone dzięki pośredniczącemu układowi tłumiącemu.

Szkiełko warstwowe (*laminated glass*) Zespół 2 lub więcej warstw szkalnych, sklejonych ze sobą z użyciem folii z tworzywa sztucznego.

terminologia techniczna

Korekcja dojazdu (*levelling*) Proces polepszający dokładność zatrzymywania na przystankach.

Zespół napędowy (*lift machine*) Jednostka, zawierająca silnik, która napędza i zatrzymuje dźwig.

Maszynownia (*machine room*) Pomieszczenie, w którym znajduje się zespół lub zespoły napędowe i/lub związane wyposażenie.

Najmniejsza siła zrywająca linę (*minimum breaking load of a rope*) Iloczyn kwadratu nominalnej średnicy liny (w milimetrach kwadratowych) i nominalnej wytrzymałości drutów na rozciąganie (w niutonach na milimetr kwadratowy) oraz współczynnika odpowiedniego dla danego typu konstrukcji liny.

Ogranicznik prędkości (*overspeed governor*) Urządzenie, które po osiągnięciu nastawionej prędkości powoduje zatrzymanie dźwigu i w razie konieczności uruchamia chwytnice.

Pasażer (*passenger*) Każda osoba przewożona w kabinie dźwigu

terminologia techniczna

Podszybie (*pit*) Część szybu znajdująca się poniżej najniższego przystanku obsługiwanego przez kabinę.

Dźwig z napędem bębnowym/łańcuchowym (*positive driver lift/includes drum drive*) Dźwig, zawieszony na linach lub łańcuchach, napędzany inaczej niż za pośrednictwem tarcia.

Chwytnica ślizgowa (*progressive safety gear*) Chwytnica, w której opóźnienie wywołane jest przez hamowanie na prowadnicach i w którym przewidziane są specjalne środki w celu ograniczenia do dopuszczalnej wielkości sił oddziałujących na kabinę, przeciwwagę lub masę równoważącą.

Linownia (*pulley room*) Pomieszczenie nie zawierające zespołu napędowego, w którym umieszczone są koła linowe oraz może także znajdować się ogranicznik prędkości i wyposażenie elektryczne.

Udźwig nominalny (*rated load*) Udźwig, dla którego zostało zbudowane urządzenie.

Prędkość nominalna (*rated speed*) Prędkość kabiny v w metrach na sekundę, dla której urządzenie zostało zbudowane.

Poziomowanie (*re-levelling*) Działanie po zatrzymaniu dźwigu, pozwalające na skorygowanie położenia spoczynkowego podczas załadunku lub wyładunku, w razie potrzeby wykonywane przez kolejne ruchy (automatycznie lub impulsowo).

terminologia techniczna

Chwytnica (*safety gear*) Urządzenie mechaniczne służące w przypadku nadmiernej prędkości lub zerwania cięgna nośnego, do zatrzymania i utrzymania w spoczynku na prowadnicach kabiny, przeciwwagi lub masy równoważącej.

Lina bezpieczeństwa (*safety rope*) Lina pomocnicza przymocowana do kabiny, przeciwwagi lub masy równoważącej w celu uruchomienia chwytnicy w przypadku uszkodzenia cięgna nośnych.

Rama (*sling*) Rama metalowa niosąca kabinę, przeciwwagę lub masę równoważącą, połączona z cięgnami nośnymi. Rama może stanowić całość z obudową kabiny.

Dźwig z napędem ciernym (*traction drive lift*) Dźwig, którego liny są napędzane za pośrednictwem tarcia w rowkach koła ciernego zespołu napędowego.

Przewód zwisowy (*travelling cable*) Giętki przewód między kabiną i punktem stałym.

Strefa odryglowania (*unlocking zone*) Przestrzeń powyżej i poniżej poziomu zatrzymania, w której powinna znaleźć się podłoga kabiny, aby można było odryglować odpowiednie drzwi przystankowe.

Użytkownik (*user*) Osoba korzystająca z instalacji dźwigowej.

Szyb (*well*) Przestrzeń, w której porusza się kabina, przeciwwaga lub masa równoważąca. Przestrzeń ta zazwyczaj ograniczona jest dnem podszybia, ścianami i stropem szybu.

terminologia techniczna

Urządzenie zakleszczające (*camping device*) Urządzenie mechaniczne, które po zadziałaniu zatrzymuje ruch kabiny w dół i utrzymuje ją w stanie unieruchomionym w dowolnym punkcie trasy przejazdu w celu ograniczenia zakresu opuszczania.

Dźwig z napędem bezpośrednim (*direct acting lift*) Dźwig hydrauliczny, którego nurnik lub tuleja cylindra są bezpośrednio powiązane z kabiną lub jej ramą.

Zawór opuszczania (*down direction valve*) Sterowany elektrycznie zawór w układzie hydraulicznym sterujący jazdą kabiny w dół.

Elektryczny układ korekcji opuszczania (*electrical anti-creep system*) Zespół środków zapobiegających niebezpieczeństwu opuszczenia się kabiny.

Obwód bezpieczeństwa (*electric safety chain*) Całość elektrycznych urządzeń zabezpieczających połączonych szeregowo.

Ciśnienie przy pełnym obciążeniu (*full load pressure*) Ciśnienie statyczne mierzone w przewodzie zasilającym siłownik, wywołane obciążoną udźwigniem nominalnym kabiną stojącą na najwyższym przystanku.

terminologia techniczna

Dźwig hydrauliczny (*hydraulic lift*) Dźwig, w którym siła podnosząca uzyskiwana jest za pomocą elektrycznie napędzanej pompy doprowadzającej płyn hydrauliczny do siłownika, oddziałującego bezpośrednio lub pośrednio na kabinę (możliwe jest stosowanie większej liczby siłników, pomp lub siłowników).

Dźwig z napędem pośrednim (*indirect acting lift*) Dźwig z napędem hydraulicznym, którego nurnik lub tuleja cylindra powiązane są z kabiną lub jej ramą za pośrednictwem cięgien nośnych (lin, łańcuchów).

Siłownik (*jack*) Zespół składający się z tulei cylindra i nurnika tworzący hydrauliczną jednostkę napędową.

Zawór zwrotny (*non return valve*) Zawór umożliwiający przepływ tylko w jednym kierunku.

Zawór działąco-zwrotny (*one-way restrictor*) Zawór umożliwiający swobodny przepływ w jednym kierunku i ograniczony przepływ w kierunku przeciwnym.

Podchwyty (*pawl device*) Urządzenie mechaniczne zatrzymujące niezamierzone opuszczanie się kabiny w dół i utrzymujące ją na stałych podporach w stanie unieruchomionym.

Zawór ograniczający ciśnienie (*pressure relief valve*) Zawór, który ogranicza ciśnienie do określonej wielkości przez upust płynu hydraulicznego.

terminologia techniczna

Dławik (*restrictor*) Zawór, którego wlot i wylot połączone są ze sobą poprzez zwężkę.

Zawór zabezpieczający przy pęknięciu przewodów (*rapture valve*) Zawór zamykający się samoczynnie w przypadku gdy spadek ciśnienia na zaworze w wyniku zwiększenia przepływu w określonym kierunku przekroczy nastawioną wartość.

Zawór odcinający (*„shut-off” valve*) Zawór dwudrożny sterowany ręcznie otwierający lub zamykający przepływ w obu kierunkach.

Siłownik działający jednostronnie (*single acting jack*) Siłownik, w którym oddziaływanie płynu roboczego wywołuje ruch w jednym kierunku, a grawitacja powoduje ruch w kierunku przeciwnym.

terminologia techniczna

ewakuacja – Ewakuacja jest zorganizowanym i kierowanym przemieszczeniem osób w budynku z obszaru niebezpiecznego do obszaru bezpiecznego. Ewakuacja może być prowadzona między kondygnacjami i niekoniecznie być skierowana na zewnątrz budynku.

Poziom(-y) ewakuacyjny(-e) - Poziom(-y) na którym(-ych) zlokalizowane są wyjścia na zewnątrz budynku przeznaczone do ewakuacji ludzi. Niekoniecznie jest to poziom dostępu dla straży pożarnej.

Strefa pożarowa - Strefa pożarowa jest to część budynku oddzielona ścianami i/lub stropami w celu ograniczenia rozprzestrzeniania się ognia i gorących gazów w obrębie obiektu.

Dźwig dla straży pożarnej- Zainstalowany dźwig, przeznaczony przede wszystkim do użytku przez pasażerów, mający dodatkowe zabezpieczenia, elementy sterownicze i sygnalizację, które umożliwiają użytkowanie dźwigu pod bezpośrednią kontrolą straży pożarnej.

terminologia techniczna

Ochrona przeciwpożarowa

Ochrona przeciwpożarowa obejmuje środki zapobiegające wybuchowi pożaru i jego rozprzestrzenianiu się w każdym przypadku, mające na celu zabezpieczenie dróg ewakuacyjnych i realizację założeń dotyczących skutecznego zwalczania pożaru, łącznie z określeniem odporności ogniowej, obciążenia ogniowego oraz zachowania się materiałów i konstrukcji budowlanych podczas pożaru.

Łącznik dźwigu dla straży pożarnej

Łącznik umieszczony na poziomie dostępu dla straży pożarnej, na zewnątrz szybu, przeznaczony do stosowania w celu nadania statusu uprzywilejowania obsłudze dźwigu przez straż pożarną.

Poziom dostępu dla straży pożarnej

Poziom wejściowy do budynku przeznaczony do korzystania przez straż pożarną w celu dojścia do dźwigu dla straży pożarnej.

PrzedSIONEK przeciwpożarowy

Przestrzeń chroniona przed pożarem, zapewniająca chronione dojście z przestrzeni użytkowej budynku do dźwigu dla straży pożarnej.

terminologia techniczna

Alarm - Stan między uaktywnieniem urządzenia uruchamiającego alarm a zakończeniem alarmu.

Potwierdzenie - Informacja przekazana przez służby ratownicze do urządzeń alarmowych powiadamiająca, że alarm został przyjęty.

Urządzenia alarmowe - Część systemu alarmowego mogąca wykrywać, identyfikować, kwalifikować alarm jako prawdziwy oraz inicjować łączność 2-stronną. Urządzenia alarmowe stanowią część dźwigu.

Zakończenie alarmu - Informacja przekazana przez system alarmowy do służb ratowniczych, powiadamiająca je o zakończeniu stanu uwięzienia.

Urządzenie uruchamiające alarm - Urządzenie (urządzenia) przeznaczone dla użytkowników uwięzionych w instalacji dźwigowej w celu przywołania pomocy zewnętrznej, przedstawione przykładowo w załączniku A.

System alarmowy - Zestaw urządzenia uruchamiającego (urządzeń uruchamiających) i urządzenia alarmowego (urządzeń alarmowych), przedstawiony przykładowo w załączniku A.

terminologia techniczna

Odpowiedź głosowa - Odpowiedź udzielona bezpośrednio przez członka służb ratowniczych za pośrednictwem systemu alarmowego.

Urządzenie odbiorcze - Urządzenie na zewnątrz dźwigu (np. należące do służb ratowniczych), obsługujące informacje alarmowe i łączność 2-stronną. Przykład podano w załączniku A.

Służby ratownicze - Organizacja odpowiedzialna za przyjmowanie informacji alarmowych i ewakuację użytkowników uwięzionych w instalacji dźwigowej, przykładowo wymieniona w załączniku A. Służby ratownicze mogą być częścią organizacji konserwującej. Patrz załącznik B

Nadajnik - Część łączności 2-stronnej między systemem alarmowym i urządzeniem odbiorczym, przedstawiona w załączniku A

Właściciel instalacji - Osoba fizyczna lub prawna, która ma prawo dysponowania instalacją i jest odpowiedzialna za jej działanie i użytkowanie, w tym za ewakuację uwięzionych użytkowników.

terminologia techniczna

Instalujący - Osoba fizyczna lub prawna odpowiedzialna za instalowanie dźwigu(-ów), w tym systemu alarmowego.

Wytwórca systemu alarmowego - Osoba fizyczna lub prawna odpowiedzialna za zaprojektowanie, wytwarzanie i umieszczanie systemów alarmowych na rynku.

Instalacja - W pełni zainstalowany dźwig osobowy lub towarowy, łącznie z systemem alarmowym (systemami alarmowymi)

Organizacja konserwująca - Przedsiębiorstwo lub jego część, w ramach którego osoba kompetentna (osoby kompetentne) w zakresie konserwacji przeprowadza (przeprowadzają) czynności konserwacyjne w imieniu właściciela instalacji.
